

ЗІГМУНД ФРОЙД УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНА

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою університету

Протокол №10 від
«11» червня 2025 р.

«ОСНОВИ МЕДІАЦІЇ»

СИЛАБУС

Освітній рівень: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Спеціальність С4 «Психологія»

Освітньо-професійна програма "Психологія"

Статус дисципліни: вибіркова

Форма навчання: денна

<u>Форма навчання</u>	<u>Курс</u>	<u>Семестр</u>	<u>Лекції (год.)</u>	<u>Практичні (год.)</u>	<u>Самостійна робота студента (год.)</u>	<u>Разом (год.)</u>	<u>Залік (сем.)</u>
<u>Денна</u>	<u>3</u>	<u>6</u>	<u>20</u>	<u>16</u>	<u>54</u>	<u>90</u>	<u>6</u>

1. Загальна інформацію про викладача (лектора, асистента).

Раєвська Яна Миколаївна

Доктор психологічних наук, професор кафедри психології ЗФУУ

Контактна інформація: e-mail: raewskaya@ukr.net

2. Назва, код дисципліни і кількість кредитів

На вивчення навчальної дисципліни «Основи медіації» відводиться **90** годин **3** кредити ЄКТС.

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Вивчення здійснюється протягом 6 семестру на 3-ому курсі навчання.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Для успішного засвоєння дисципліни «Основи медіації» студентам необхідно мати ґрунтовні знання з таких предметів:

- Соціальна психологія – вивчає закономірності взаємодії особистості та групи, соціальні ролі, норми й механізми впливу у спільноті.
- Основи міжпрофесійної взаємодії – формує знання та навички ефективної співпраці між представниками різних професійних сфер у спільній діяльності.
- Основи міжкультурної комунікації в психології – забезпечує розуміння психологічних механізмів спілкування між представниками різних культур та розвиток міжкультурної компетентності.
- Правознавство – дає базові знання про систему права, його принципи, галузі та правові механізми регулювання суспільних відносин.

Постреквізити:

Після завершення дисципліни студенти зможуть застосовувати отримані знання у таких предметах та професійних сферах:

- Психологія сім'ї та подружжя — дисципліна про закономірності функціонування сім'ї, психологічні аспекти подружніх стосунків та шляхи їх гармонізації.
- Індивідуальна та групова терапія — курс, що вивчає теоретичні основи та практичні методи психотерапевтичної роботи з клієнтами у форматі індивідуальних консультацій і групових сесій.
- Психологічний супровід військовослужбовців — дисципліна про теоретичні та практичні засади надання психологічної допомоги військовим у процесі служби, бойових дій та соціальної адаптації.

5. Характеристика навчальної дисципліни

Дисципліна «Основи медіації» спрямована на формування у здобувачів освіти системного розуміння теоретичних і практичних аспектів медіації як сучасного інструменту врегулювання конфліктів. Вона охоплює вивчення історії становлення медіації, її принципів, моделей та правових засад застосування, а

також психологічних механізмів конфлікту. Особлива увага приділяється розвитку комунікативних навичок, опануванню технік фасилітації діалогу та практичному застосуванню медіації у різних сферах — від сімейних і трудових спорів до бізнесових та правових процесів.

У процесі навчання студенти отримують знання про етичні стандарти медіатора, набувають умінь працювати з емоціями та інтересами сторін, розвивають компетентність у проведенні медіаційних сесій. Дисципліна формує професійні навички, необхідні для ефективної діяльності у сфері психології, соціальної роботи, освіти, бізнесу та права.

Таким чином, курс забезпечує поєднання теоретичної бази та практичних технологій, що дозволяє студентам не лише зрозуміти механізми врегулювання конфліктів, а й застосовувати їх у реальних професійних ситуаціях.

6. Призначення навчальної дисципліни.

Навчальна дисципліна «Основи медіації» призначена для формування у здобувачів освіти цілісного уявлення про медіацію як сучасний інструмент врегулювання конфліктів та конструктивної комунікації. Її мета полягає у забезпеченні студентів знаннями про теоретичні засади медіації, правові та етичні стандарти діяльності медіатора, а також практичними навичками проведення медіаційних процедур.

Дисципліна сприяє розвитку професійної компетентності майбутніх психологів, педагогів, соціальних працівників та юристів, готує їх до застосування медіації у різних сферах — від сімейних і трудових спорів до бізнесових та правових процесів. Вона забезпечує інтеграцію знань із соціальної психології, права та комунікативних технологій, формує здатність до нейтральності, відповідальності та етичної поведінки у професійній діяльності.

Таким чином, курс виконує роль міждисциплінарної підготовки, що поєднує теорію та практику, і є важливим етапом у формуванні навичок професійного посередництва та конструктивного вирішення конфліктів.

7. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Основи медіації» є формування у здобувачів освіти системного розуміння теоретичних засад і практичних технологій медіації як сучасного інструменту врегулювання конфліктів, розвитку навичок конструктивної комунікації, посередництва та досягнення взаємоприйнятних рішень у професійній та соціальній сферах.

8. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи медіації» є:

- Ознайомлення з теорією — вивчення історії становлення медіації, її принципів, моделей та правових засад застосування.
- Формування комунікативних навичок — розвиток умінь слухати, ставити відкриті запитання, працювати з емоціями та інтересами сторін.
- Опанування технік медіації — практичне засвоєння алгоритмів проведення медіаційних сесій, фасилітації діалогу та пошуку рішень.

- Розвиток професійної компетентності – формування етичних стандартів, відповідальності та здатності до нейтральності й неупередженості.
- Застосування у практиці – використання медіації у психології, освіті, соціальній роботі, бізнесі та правовій сфері.

Ця дисципліна допомагає студентам не лише зрозуміти механізми врегулювання конфліктів, а й отримати практичні інструменти для їх ефективного вирішення.

8.1. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Основи медіації» здобувач вищої освіти повинен

Знати:

- основні поняття, історію становлення та розвиток медіації;
- принципи, етичні стандарти та правові засади діяльності медіатора;
- моделі та види медіації, їхні особливості й сфери застосування;
- психологічні механізми виникнення та перебігу конфліктів;
- етапи медіаційного процесу та алгоритми його проведення;
- комунікативні техніки та методи фасилітації діалогу;
- особливості застосування медіації у сімейних, трудових, бізнесових та правових спорах;
- вимоги до професійної компетентності та ролі медіатора.

Уміти:

- застосовувати принципи та етичні стандарти у практичній діяльності;
- проводити аналіз конфліктних ситуацій та визначати їхні психологічні причини;
- використовувати комунікативні техніки (активне слухання, перефразування, відкриті запитання);
- організовувати та фасилітувати діалог між сторонами конфлікту;
- здійснювати медіаційні процедури відповідно до етапів процесу;
- розробляти та пропонувати варіанти взаємоприйнятних рішень;
- застосовувати медіацію у різних професійних сферах (психологія, освіта, соціальна робота, бізнес, право);
- формувати власну професійну компетентність та дотримуватися етичних норм медіатора.

9. Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Основи медіації» складається з двох змістовних модулів:

Модуль 1. Теоретичні засади медіації

Тема 1. Поняття та історія медіації

Медіація як інструмент врегулювання конфліктів має давнє коріння у традиціях посередництва та миротворчих практиках різних культур. Сучасна медіація сформувалася як окрема професійна діяльність у другій половині XX століття, особливо в США та Європі. Вона поєднує психологічні, соціальні та правові підходи до вирішення спорів. Історія розвитку медіації демонструє її

еволюцію від неформальних практик до інституційного закріплення у законодавстві.

Тема 2. Принципи та етичні стандарти

Основними принципами медіації є добровільність, нейтральність, конфіденційність та орієнтація на інтереси сторін. Етичні стандарти визначають поведінку медіатора, його відповідальність та професійну компетентність. Дотримання етики забезпечує довіру учасників процесу та ефективність результатів. Важливим є уникнення упередженості та збереження балансу між сторонами.

Тема 3. Моделі та види медіації

Існують різні моделі медіації: фасилітативна, трансформативна, нарративна та інші. Кожна з них має власні методи роботи з конфліктом та акценти у взаємодії сторін. Види медіації охоплюють сімейну, трудову, бізнесову, шкільну та правову сфери. Вибір моделі залежить від контексту конфлікту та очікувань учасників.

Тема 4. Правові основи медіації

Медіація закріплена у міжнародних документах та національних законодавствах як альтернативний спосіб вирішення спорів. Правові норми визначають статус медіатора, процедуру проведення та юридичну силу угод. Важливим є співвідношення медіації з судовими та арбітражними процесами. Законодавче регулювання сприяє поширенню медіації та підвищенню її авторитету.

Тема 5. Психологічні механізми конфлікту

Конфлікт виникає через зіткнення інтересів, цінностей чи потреб сторін. Психологічні механізми включають емоції, когнітивні упередження та комунікативні бар'єри. Медіація допомагає усвідомити справжні причини конфлікту та перевести його у конструктивне русло. Розуміння психології конфлікту є ключем до ефективної роботи медіатора.

Модуль 2. Практичні технології медіації

Тема 6. Етапи медіаційного процесу

Медіація складається з кількох етапів: підготовка, відкриття, дослідження інтересів, пошук рішень та завершення. Кожен етап має свої завдання та методи роботи. Важливою є послідовність дій, яка забезпечує поступове наближення сторін до угоди. Завершення процесу передбачає оформлення домовленостей та їх закріплення.

Тема 7. Комунікативні техніки медіатора

Медіатор застосовує активне слухання, перефразування, уточнення та відкриті запитання для підтримки діалогу. Робота з емоціями сторін дозволяє знизити напруження та створити атмосферу довіри. Ефективна комунікація

допомагає виявити приховані інтереси та потреби. Ці техніки є основою професійної діяльності медіатора.

Тема 8. Фасилітація діалогу

Фасилітація передбачає створення умов для конструктивного обговорення та пошуку рішень. Медіатор виступає як модератор, який спрямовує процес, але не нав'язує власних рішень. Використання фасилітаційних методів дозволяє сторонам самостійно знаходити вихід із конфлікту. Це підвищує їхню відповідальність та готовність виконувати домовленості.

Тема 9. Практика медіації у різних сферах

Медіація застосовується у сімейних конфліктах, трудових спорах, бізнесових переговорах, освітньому середовищі та правовій сфері. Кожна сфера має свої особливості та вимоги до процесу. Практика показує, що медіація знижує рівень конфліктності та сприяє довготривалим рішенням. Її універсальність робить медіацію важливим інструментом сучасного суспільства.

Тема 10. Роль та компетентність медіатора

Медіатор повинен володіти професійними знаннями, комунікативними навичками та етичними стандартами. Його роль полягає у підтримці нейтральності та створенні умов для діалогу. Компетентність включає здатність працювати з різними типами конфліктів та адаптувати методи до ситуації. Розвиток професійної майстерності є необхідною умовою ефективності медіації.

10. Структура залікового кредиту з дисципліни

Назви змістовних модулів і тем для вивчення	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		лекц	практ	с.р
Модуль 1. Теоретичні засади медіації				
Тема 1. Поняття та історія медіації – виникнення, розвиток та сучасні підходи до медіації.	10	2	2	6
Тема 2. Принципи та етичні стандарти – нейтральність, добровільність, конфіденційність та професійна етика медіатора.	9	2	1	6
Тема 3. Моделі та види медіації – трансформативна, фасилітативна, нарративна та інші підходи.	9	2	1	6
Тема 4. Правові основи медіації – законодавче регулювання, міжнародні стандарти та практика застосування.	10	2	2	6
Тема 5. Психологічні механізми конфлікту – причини виникнення конфліктів, динаміка та роль медіації у їх врегулюванні.	9	2	2	5
Модуль 2. Практичні технології медіації				
Тема 6. Етапи медіаційного процесу – підготовка, відкриття, дослідження інтересів, пошук рішень, завершення.	9	2	2	5
Тема 7. Комунікативні техніки медіатора – активне слухання, перефразування, відкриті запитання, робота з емоціями.	8	2	1	5

Тема 8. Фасилітація діалогу – методи підтримки конструктивної взаємодії сторін.	8	2	1	5
Тема 9. Практика медіації у різних сферах – сімейна, шкільна, бізнесова, трудова та правова медіація.	9	2	2	5
Тема 10. Роль та компетентність медіатора – професійні навички, відповідальність та розвиток медіатора.	9	2	2	5
Усього	90	20	16	54

11. Тематика самостійних занять з дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Самостійне заняття 1: Витоки та сучасний розвиток медіації - Охарактеризуйте історичні приклади посередництва у різних культурах. - Назвіть ключові етапи становлення медіації у світі. - Зазначте особливості розвитку медіації в Україні. - Опишіть відмінності медіації від арбітражу та судового процесу. - Перелічте основні чинники, що сприяли поширенню медіації у XX–XXI ст.	6
2	Самостійне заняття 2: Принципи та етичні стандарти медіації - Перелічте базові принципи медіації. - Охарактеризуйте значення нейтральності та конфіденційності. - Зазначте приклади етичних дилем у роботі медіатора. - Опишіть роль добровільності у процесі медіації. - Сформулюйте власні пропозиції щодо етичного кодексу медіатора.	6
3	Самостійне заняття 3: Моделі та види медіації - Охарактеризуйте фасилітативну модель медіації. - Опишіть трансформативну модель та її особливості. - Зазначте переваги нарративної медіації. - Перелічте сфери застосування різних видів медіації. - Запропонуйте критерії вибору моделі залежно від ситуації.	6
4	Самостійне заняття 4: Правові основи медіації - Назвіть міжнародні документи, що регулюють медіацію. - Охарактеризуйте законодавче визначення статусу медіатора в Україні. - Зазначте співвідношення медіації та судового процесу. - Опишіть юридичну силу угод, укладених у процесі медіації. - Перелічте переваги правового закріплення медіації.	6
5	Самостійне заняття 5: Психологічні механізми конфлікту - Охарактеризуйте основні психологічні причини конфліктів. - Опишіть вплив емоцій на перебіг конфлікту. - Зазначте когнітивні бар'єри у вирішенні спорів. - Перелічте типові стратегії поведінки у конфлікті. - Сформулюйте роль медіації у трансформації конфлікту.	5

6	Самостійне заняття 6: Етапи процесу медіації – Перелічте основні етапи медіаційного процесу. – Охарактеризуйте завдання кожного етапу. – Зазначте значення підготовки для ефективності медіації. – Опишіть типові помилки на завершальному етапі. – Сформулюйте алгоритм проведення медіаційної сесії.	5
7	Самостійне заняття 7: Комунікативні техніки медіатора – Охарактеризуйте активне слухання як техніку медіатора. – Опишіть значення перефразування у діалозі. – Зазначте способи роботи з емоціями сторін. – Перелічте приклади відкритих запитань для медіації. – Запропонуйте власні комунікативні прийоми для підтримки діалогу.	5
8	Самостійне заняття 8: Фасилітація діалогу – Охарактеризуйте роль медіатора як фасилітатора. – Опишіть умови для конструктивного діалогу. – Зазначте значення фасилітації для відповідальності сторін. – Перелічте методи фасилітації, ефективні у конфліктних ситуаціях. – Сформулюйте приклади практичного застосування фасилітації.	5
9	Самостійне заняття 9: Медіація у різних сферах – Охарактеризуйте особливості сімейної медіації. – Опишіть застосування медіації у трудових спорах. – Зазначте відмінності бізнесової та правової медіації. – Перелічте приклади успішної практики медіації. – Запропонуйте власні ідеї щодо розширення сфер застосування медіації.	5
10	Самостійне заняття 10: Компетентність та роль медіатора – Охарактеризуйте ключові професійні навички медіатора. – Опишіть способи забезпечення нейтральності у процесі. – Зазначте значення етичних стандартів для роботи медіатора. – Перелічте шляхи розвитку професійної компетентності. – Сформулюйте власні пропозиції щодо підготовки медіаторів.	5
Всього		54

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Безпальча Р.Ф. Медіація у праві та соціальній роботі: навч. посібник. – Київ: Юрінком Інтер, 2018. – 312 с.
2. Горова С. Психологічні основи медіації: навч. посібник. – Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2021. – 198 с.
3. Зварич І. Конфліктологія та медіація: навч. курс. – Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т, 2020. – 210 с.

4. Ковальчук О. Конфліктологія та медіація: навч. посібник. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2019. – 280 с.
5. Леко Б., Чуйко Г. Медіація: підручник. – Чернівці: Книги – XXI, 2014. – 520 с.
6. Майборода О. Основи медіації: силабус курсу. – Луцьк: Луцький НТУ, 2022. – 120 с.
7. Савчин М. Психологія конфлікту та медіації: навч. посібник. – Ужгород: УжНУ, 2021. – 275 с.
8. Савчук О. Медіація як метод вирішення спорів: монографія. – Київ: НАУ, 2020. – 256 с.
9. Ткачук Т. Теорія і практика медіації: навч. посібник. – Тернопіль: ТНПУ, 2022. – 240 с.
10. Українська академія медіації. Підручник з медіації. – Одеса: УАМ, 2020. – 350 с.

Додаткові:

1. Підручник з медіації: знання, що залишаються актуальними, Українська академія медіації, 2025.
2. Медіація як навчальна стратегія, НАПН України, 2023.
3. Волошенюк О., Дегтярьова Г. Медіаосвіта в державному стандарті, 2022.
4. Рекомендація Ради Європи № R (99) 19 щодо медіації у кримінальних справах.
5. Основоположне рішення Ради ЄС 2001/220/JHA про місце жертв злочинів.

Інформаційні ресурси:

1. Українська академія медіації – <https://uamediation.org.ua>
(uamediation.org.ua in Bing)
2. Освіта.ua – матеріали з медіації – <https://osvita.ua>
3. UNDP Ukraine – проєкти з медіації – <https://www.undp.org/ukraine>
4. USAID «Нове правосуддя» – <https://newjustice.org.ua>
5. Верховна Рада України – <https://rada.gov.ua>
6. Президент України – <https://president.gov.ua>
7. Міністерство юстиції України – <https://minjust.gov.ua>
8. Укрінформ – <https://ukrinform.ua>

13. Контроль і оцінка результатів навчання

13.1. Види контролю (поточний, підсумковий), проміжна атестація

Методи контролю: поточний, підсумковий.

При оцінюванні знань здобувача освіти приділяється перевага стандартизованим методам контролю: тестування (комп'ютерне), письмові роботи, контроль практичних навичок.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. Він містить: опитування, співбесіду,

відповіді на питання, комп'ютерне тестування, виступ з доповіддю, захист рефератів.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці вивчення дисципліни у вигляді *диференційованого заліку*.

13.2. Форми контролю

Оцінка за розділ визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового контролю (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється здобувачу освіти при засвоєнні кожного розділу (залікового кредиту) – 100, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 60 балів (60%), за результатами підсумкового контролю – 40 балів (40%).

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей з кожної теми та під час індивідуальної роботи викладача зі здобувачами освіти. При оцінюванні навчальної діяльності здобувача освіти необхідно надавати перевагу стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

ОЦІНКУ “**ВІДМІННО**” отримує здобувач освіти, який твердо знає програмовий матеріал, глибоко його засвоїв, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно його викладає, у відповіді якого тісно пов'язується теорія з практикою. При цьому здобувач освіти не вагається з відповіддю при видозміні завдання, вільно справляється з задачами та питаннями другого та третього рівня оцінки знань, виявляє знайомство з монографічною літературою, вірно обґрунтовує прийняте рішення, різносторонніми навиками та прийомами виконання практичних робіт. Практичні навички виконує без помилок, вміє в професійній діяльності ефективно використовувати набуті знання.

ОЦІНКУ “**ДОБРЕ**” отримує здобувач освіти, який знає програмовий матеріал грамотно і змістовно його викладає, який не допускає значних неточностей у відповіді на запитання, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних запитань і задач, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання.

ОЦІНКУ “**ЗАДОВІЛЬНО**” отримує здобувач освіти, який знає основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність у викладанні програмового матеріалу і відчуває труднощі при виконанні практичних навичок або виконує їх з істотними помилками, з помилками вирішує ситуаційні задачі третього рівня контролю знань.

ОЦІНКУ “**НЕЗАДОВІЛЬНО**” отримує здобувач освіти, який не знає значної частини програмового матеріалу, допускає значні помилки у його викладанні, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні навички.

Бали за поточну успішність прив'язуються до середньої арифметичної

оцінки за традиційною чотирибальною системою незалежно від кількості занять. Конвертація проводиться перед підсумковим контролем.

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем на останньому контрольному занятті. До підсумкового контролю допускають здобувачів освіти, які виконали всі види робіт, що передбачені навчальною програмою, та при вивченні розділу набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Конкретні форми підсумкового контролю визначаються у робочій навчальній програмі

Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо здобувач освіти набрав не менше 20 балів.

Оцінювання дисципліни:

Оцінка з дисципліни виставляється лише здобувачам освіти, яким зараховані усі розділи з дисципліни. Оцінка з дисципліни виставляється як середня з оцінок за розділи, на які структурована навчальна дисципліна. Оцінка з дисципліни F ("2") виставляється здобувачам освіти, яким не зараховано хоча б один розділ з дисципліни після завершення її вивчення. Оцінка Fx ("2") виставляється здобувачам освіти, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але не склали підсумковий контроль. Вони мають право на повторне складання підсумкового контролю не більше двох разів за графіком, затвердженим деканатом.

Здобувачі освіти які одержали оцінку F по завершенні вивчення дисципліни (не виконали навчальну програму хоча б з одного розділу або не набрали за поточну навчальну діяльність з розділу мінімальну кількість балів), мають **пройти повторне навчання з відповідного розділу**. Рішення приймається керівництвом ЗВО відповідно до нормативних документів, затвердженим в установленому порядку.

14. Політика навчальної дисципліни

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися обов'язків, передбачених статтею 63 Закону України «Про вищу освіту», а також:

- своєчасно та в повному обсязі відвідувати заняття, передбачені навчальним планом та графіком навчального процесу;
- своєчасно та належним чином виконувати всі види завдань, передбаченими навчальними планами та програмами;
- у встановленому державними стандартами обсязі володіти теоретичними знаннями, практичними навичками, сучасними методами досліджень, проходити контрольні заходи, передбачені навчальними планами та програмами;
- своєчасно складати (перескладати) залік, виконувати контрольні роботи, відпрацьовувати заняття в терміни та за графіком, встановленими кафедрою психології;
- своєчасно інформувати викладача щодо неможливості з поважних причин відвідувати заняття;

- постійно прагнути до підвищення загальної культури, морального вдосконалення, проявляти належну повагу до керівних, науково-педагогічних, навчально-допоміжних працівників;
- дбайливо ставитись до майна, яке йому надано в користування, дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку;
- виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями.
- у повному обсязі відшкодувати збитки, нанесені невиконанням чи неналежним виконанням умов з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки.

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися положень етичного кодексу ЗФУУ.

Здобувач освіти має права, передбачені статтею 62 Закону України «Про вищу освіту».

Усі форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів зазначенні в положенні університету про оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни.